

Αγία Μαρίνα τσιαι Τσιυρά
που ποτσιοιμίζεις τα μωρά
τσιοίμπο' μου τσιαι
τον γιόκκα μου...
έπαρτον πέρα γύρισ' τον
τσιαι πάλαι πίσω φέρμου τον...

Ο πρώτος σκοπός, το πρώτο τραγούδι που ακούσαμε όλοι στην αγκαλιά της μάνας μας...

Αγιά Μαρίνα μου, μαρτύροσες στα χρόνια του Κλαύδιου του Β' για τη χριστιανική σου πίστη...

Τώρα ξανά η εκκλησιά και η καμπάνα σου, Βουβή και σκλαβωμένη...

Έπαψαν τα κορίτσια μας, να φεύγουν στο τέλος της λειτουργίας από τη διπλανή,
μεγάλη εκκλησία της Αναλήψεως, για να σου ανάψουν ένα κεράκι, εσένα που εισα-
κούεις τις προσευχές τους, για τον ερχομό του αγαπημένου...

Άνσ Δημήτρης – τοποθεσία Καλοντρί.

Μάζευε κάθε χρόνο στην χάρη του στις 26 του Οκτώβρη, όλο το χωριό.

Μα καθημερινά οι γείτονες δεν σε παραμελούσαν... Σου άναβαν το καντάλι σου και σε παρακαλούσαν... Ήσουν παραστάτης και βοηθός στο ξεκίνημα μιας δουλειάς και στο ξεπέρασμα δυσκολιών και προβλημάτων...

Σήμερα, σωρός ερειπίων... Στάβλος για τα zώα αυτών που μας κουβάλησε από το 1974 ο Αττίλας, με την ανοχή και την ένοχη σιωπή, όλης της πολιτισμένης ανθρωπότητας.

Και συ βουβός και αδύναμος, άγιέ μου...

Παναγία Τραπεζίτισσα – Αιώνες αγναντεύεις από το ύψωμά σου τον κάμπο της Μεσαριάς...

Πόσες φορές ως τώρα σε κούρσεψαν και σ' έκαψαν, στο πέρασμα των αιώνων, οι ίδιοι άνθρωποι σε διαφορετικές εποχές;

-Σε πείσμα tous, κρατάς... και μαζί σου κρατιόμαστε κι εμείς.

Είσαι μοναδικός μάρτυρας, ενός ξακουσμένου χώρου και η δόξα σου χάνεται στο βάθος του χρόνου...

Νοσταλγία όλων των Ασιερκωτών, είναι ο ερχομός tous ξανά κοντά σου, στις 21 του Νιόβρη που ομαδικά θα ξανάρθουν στη χάρη σου, για να γιορτάσουν πανγυρικά τα Εισόδιά σου όπως τότε...

Δημοτικό Σχολείο Αχερίτου.

Το κτίσαμε πετραδάκι, πετραδάκι, με αγώνες και θυσίες από όλη την Κοινότητα. Μας πήρε χρόνια. Η συμπλήρωσή του έγινε σταδιακά.

Εδώ μέσα αφήσαμε κόπους και προσπάθειες... και σκοπούς και όνειρα, για μας και για τα παιδιά μας, όλα τα παιδιά του χωριού, που σήμερα η ηλικία τους κυμαίνεται από 21 ως 61. Άλλος λίγο, άλλος πολύ ήσαν όλοι μαθητές μας. Τους αγαπήσαμε και μας αγάπησαν... Ο ιερός τούτος χώρος, βεβηλώθηκε απαράδεκτα. Ξεδιάντροπα, φέρει το όνομα του κακού δαιμόνα της Κύπρου Ντενκτάς και τον χαίρονται οι δάσκαλοι από την Αμάσεια και τα παιδιά από τα Άδανα... Ντροπή!

Ο Καφενές του Κκολάτζιν.

Στην κεντρική πλατεία του χωριού, λειτουργούσε άλλοτε ως καφενείο ή ως έδρα κάποιου σωματείου... Φιλοξένωσε τους γιορτασμούς της Κοινότητας, τις θεατρικές παραστάσεις των σωματείων, τον Καραγκίοζη, τον ταχυδακτυλουργό, τον πολιτικό...

Το «τσιούκποξ» με τα μεγάφωνά του ανοικτά στη διαπασόν, ξεκινούσε από νωρίς το απόγευμα... Απαντούσε από δίπλα στο ίδιο ψηλούς τόνους εκείνο στο καφενείο του Πόλια και λίγο πιο πέρα του Σπύρου...

Σκέπαζε το χωριό η φωνή του Καζαντζίδη, της Μαρινέλλας και του Αγγελόπουλου...

Στη Βεράντα του στήθηκε το πρώτο κοινοτικό τηλέφωνο.

Λίγο πιο πέρα οι κοπέλες μαζεύονταν τα δειλινά για να πάρουν νερό από τη βρύση...

Στέκει ακόμα, γερασμένο και απεριποίητο...

Εθνικόφρονα Σωματεία Αχερίτου.

Το κτίριο σε άθλια κατάσταση...

Η τούρκικη σημαία και η πινακίδα πίσω μαρτυρούν ότι κάτι οργανωμένο φιλοξενείται εκεί, Κόμμα ίσως ή Σωματείο.

Βεβήλωση προκλητική...

Άλλοτε ήταν γεμάτο ζωή, με το μεγάλο τραπέζι στη μέση, για την ανάγνωση των εφημερίδων και το γέρο Τσαγκάρη να σερβίρει τσάι και παξιμάδι από νωρίς την αυγή...

Οι τοίχοι του Σωματείου, σκεπασμένοι με εικόνες ηρώων του 21 και της ΕΟΚΑ. Στο ερμάρι λίγα βιβλία και κύπελλα της ισχυρής ποδοσφαιρικής ομάδας «Ολυμπος»...

Κέντρο όλων των δραστηριοτήτων – εθνικών, συνδικαλιστικών, πολιτιστικών και άλλων. Κλειδωμένο, σε εγκατάλειψη και αυτό, μέρος της νεκρής πλατείας, περιμένει την ώρα του λυτρωμού...

Φίλε Γιαννή Καραπίττα!

Δεν μπορείς να ξεπροβάλεις από την κεντρική πόρτα του σπιτιού σου και να μπεις στο διπλανό σου καφενείο. Σου έκτισαν την πόρτα στην πλατεία... Και συ παιδικέ μου φίλε Πόλια από το καφενείο και το κουρείο σου δίπλα... Πάρε το βιολί σου να παίξεις ένα συρτό, ένα ζεϊμπέκικο όπως τότε... Ποτέ δεν αρνήθηκες της μεσονύκτιας παρέας. Κι η μάνα σου στα μαύρα της, πάντα εκεί να μαγειρέψει, να καθαρίσει, να βοηθήσει... Θυμάσαι; Την εικόνα της γειτονιάς συμπλήρωνε ο Κάπρος. Καθισμένος έξω από την πόρτα του να ξεροβήχει και να πειράζει τον Καντούνα, τον Κλάδκια, τον Παπά, τον Μάντολε, τον Ττούνο, ακόμα και γυναίκες που περνούσαν... δεν φοβόταν το ξύλο, ούτε στα γεράματά του... Έφυγαν όλοι... Μείναμε εμείς... Κρατήσου κουμπάρε μου... Θα ξαναπαίξεις εκεί το βιολί και θα σου ψιθυρίσω ένα τσιαττιστό... μπορεί και να χορέψω...

Τι γυρεύει, αλήθεια ο Κεμάλ στην αυλή του Ττοφή του Ζέβλη; Ποια λογική και ποιο δίκαιο μπορεί να ανεκτεί αυτού του είδους τις προκλήσεις; Γιατί κουβαλάτε τα σύμβολα και τα ιερά σας, στους ναούς και στις αυλές μας.; Δεν θα σας δώσουμε ποτέ αυτό το δικαίωμα, όσα χρόνια και αν περάσουν... Έχει ο καιρός γυρίσματα... Το δίκαιο του δυνατού δεν μπορεί πάντα να επιβάλλεται στους μικρούς και αδύναμους λαούς... Κάποια μέρα θα τα μαζέψετε και θα ξεκουμπιστείτε. Η γη αυτή δεν θα σας δεχτεί ποτέ... ούτε εσάς, ούτε τα σύμβολά σας... δεν υπάρχει πισωγύρισμα στις βράκες, στα μαντήλια και στους φερετσέδες...

Τοποθεσία Καμήλα. Σε έκαναν είσοδο στην Αχερίτου. Έβαλαν και πινακίδα με τούρκικη ονομασία... Βαγγέλη, είναι έξω από το σπίτι σου, που ποτέ δεν χάρηκες κι ούτε πήγες να το δεις...

Από εδώ περνούσαμε για να πάμε στην Τραπέζα, στην Άσπρη, στα Καμίνια, στον Αποκοφτό και στην Έγκωμη... Οι παλαιότεροι για να πάνε στο σταθμό, να πάρουν το τρένο για τη Λευκωσία...

Εδώ μαζευόταν όλο το χωριό, μια φορά το χρόνο. Το απόγευμα της Αναλήψεως διοργάνωναν πρόχειρα μια ιπποδρομία, με τα άλογα του χωριού... Όλοι το διασκέδαζαν... Όταν εμείς μεγαλώσαμε, εμπλουτίσαμε το πρόγραμμα με γαϊδουροδρομίες, ποδηλατοδρομίες και άλλα αγωνίσματα για τους νέους.

Ελπίζουμε και προσβλέπουμε στην ώρα που ο δρόμος αυτός θα γίνει η έξοδος του κατοχικού στρατού και των εποίκων από το χωριό μας.

ΙΘΕΡΟΣ

ΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΜΕΓΑΛΟ ΣΑΒΒΑΤΟ 26 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1997 - ΤΙΜΗ 30 ΣΕΝΤ

Προσμένοντας την Ανάσταση

Η Κύπρος μαυροφορείμενη, με καρφωμένο στο σταυρό το περιστέρι και τα κλαδιά της ελιάς της σημαίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, με την πλάτη στην υποκρισία των προστάτων της Αγκυρας, περιμένει - για 23 τώρα χρόνια - την Ανάσταση, μόνη απέναντι στον αδιστάκτο εισβολέα που καραδοκά καθημέρινά με το δάκτυλο στη σκανδάλη, σπειλώντας την εθνική και φυσική της επιθώση. Βουθές οι καμπόνες των 450 εκκλησιών της κατεχόμενης Κύπρου, αλλά με καρτερίαν και υπομονή πολλή «προσμένοντας την ώρα της πραγματικής Ανάστασης».

Αυτή τη φωτογραφία, από παλαιότερη αντικατοχική εκδήλωση έξω από την Αχερίτου, επέλεξε η εφημερίδα «ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ», για την πρώτη της σελίδα, το Μ. Σάββατο 26 Απριλίου 1997

Ποίημα «Αχερίτου» Τρ. Παπαχριστοφόρου

Ο φίλος εκπαιδευτικός και ποιητής Τρύφωνας Παπαχριστοφόρου αφιέρωσε ένα ποίημά του στην Αχερίτου. Γραμμένο στα πρώτα χρόνια της προσφυγιάς, είναι διάχυτο από τον πρώτο ως τον τελευταίο του στίχο, με έντονα αγωνιστικά συναισθήματα.

Τον ευχαριστώ ιδιαίτερα για τη μεγάλη αυτή τιμή...

Αχερίτου

Στοιχειό το σπίτι που γεννήθηκε, Αδάμο,
σαν με μπαλτά ο Βοριάς επήρε την σκεπή του.
Στοιχειώσανε κι οι στράτες όθε διάβησ
και σε καλούν και μας καλούν στην Αχερίτου.

Χορταριασμένος του γονιού σου ο τάφος,
της γδίκησης και συντηράει την σπίθα,
με τον σταυρό τον τσακισμένο, αγκάθι,
μπογμένο στην καρδιά μας την ξεστήθα.

Δεν λευτερώνουνται οι λαοί με ξόρκια
κι ούτε γονατιστοί προσμένουνε συμπόνοια.
Παίρνουν την τύχη τους στο χέρι και διαβαίνουν
και τους γονατιστούς κυττούν με καταφρόνοια.

Και νάτος, οι μπροστάρης μας, πιλάλα,
κινά με σπικωμένη την γροθιά του.
Τα χνάρια του ας κλουθήσουμε, ας κτυπάει
μέσ στα φτενά μας στήθια ή καρδιά του.

Κι όρτσα, τρανός ο λόγος του προστάζει
κι αντροκαλάει τον θάνατο σ' αλώνια.
«Δεν λευτερώνουνται οι λαοί με ξόρκια
κι ούτε γονατιστοί προσμένουνε συμπόνοια.»